

66-8/285
26 06 11

**Nr. 6839, 6840, 6841, 6842, 6843, 6844, 6845, 6846, 6847, 6848, 6849, 6827,
6830, 6831, 6829/2026**

09-06-2026

**Către: Doamna Deputat Oana MURARIU
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref.la: Răspunsuri la întrebări/interpelări formulate de deputați

Stimată doamnă secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări/interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

**Către: Doamna deputat Veronica GROSU,
Parlamentul României - Camera Deputaților**

Ref. la: interpelarea dvs. înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 1377B/2026

Stimată doamnă deputat,

Referitor la interpelarea dumneavoastră adresată Prim-ministrului, înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 1377B/2026, având ca temă „*Costul vieții și inflația - inechități între venituri și cheltuieli*”, vă comunicăm faptul că Departamentul pentru Relația cu Parlamentul a asigurat informarea Prim-ministrului cu privire la această interpelare și a făcut consultarea interinstituțională potrivit obiectului acesteia.

Astfel, vă transmitem răspunsul comunicat de Ministerul Muncii, Familiei și Solidarității Sociale prin adresa nr. 902/DNP/2026.

Folosesc acest prilej, doamnă deputat, pentru a vă asigura de întreaga mea disponibilitate și determinare de a respecta obligațiile ce decurg din activitatea de control parlamentar pe calea întrebărilor și interpelărilor și de a asigura o bună relație între Guvern și Parlament.

Cu deosebită considerație,

~~NINI SAPUNARU~~

~~SECRETAR DE STAT~~

MINISTERUL MUNCII
FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

1377B

Nr. 902 / DNP, 26.05.2026

Către: **PARLAMENTUL ROMÂNIEI - CAMERA DEPUTAȚILOR**
DOAMNEI DEPUTAT VERGINIA VEDINAȘ

Subiect: interpelare înregistrată cu nr.1377B/2026

Stimată doamnă deputat,

Referitor la interpelarea dumneavoastră, înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 1377B/2026, având ca obiect *“Costul vieții și inflația - inechități între venituri și cheltuieli”*, vă comunicăm următoarele:

Măsurile de prevenire și combatere a sărăciei și a riscului de excluziune socială din România în rândul categoriilor vulnerabile de persoane se înscriu în cadrul general de acțiuni multidimensionale ale procesului de incluziune socială prin care se asigură oportunitățile și resursele necesare pentru participarea persoanelor vulnerabile în mod deplin la viața economică, socială și culturală a societății, precum și la procesul de luare a deciziilor care privesc viața și accesul lor la drepturile fundamentale.

La nivel național, viziunea este aceea de acordare a unor beneficii de asistență socială și servicii sociale tuturor persoanelor și familiilor aflate în dificultate, ca formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții acestora, de a reduce progresiv inegalitățile existente în domeniul protecției sociale, prin accesarea unor locuri de muncă adecvate și prin asigurarea unor servicii sociale de calitate. În prezent se pune accent pe corelarea sistemelor de venituri minime cu măsurile din domeniul ocupării forței de muncă, intenția fiind aceea de a garanta un nivel adecvat al acestor prestații bazate pe testarea mijloacelor, dar și de a asigura inserția beneficiarilor pe piața muncii.

1. Referitor la domeniul beneficiilor de asistență socială există un mecanism de ajustare automată a veniturilor în vederea creșterii gradului de adecvare a beneficiilor, acesta fiind instituit prin *Legea nr. 225/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*, care permite majorarea anuală, începând cu luna martie a fiecărui an, a valorii Indicatorului Social de Referință (ISR) cu rata medie anuală a inflației din anul precedent, indicator definitiv, comunicat de Institutul Național de Statistică, potrivit prevederilor (art. 33²).

Majorarea anuală a valorii ISR determină inclusiv modificări ale cuantumurilor beneficiilor de asistență socială care sunt în prezent raportate la ISR și anume: cuantumul minim al indemnizației pentru creșterea copilului, indemnizațiile și ajutoarele pentru creșterea copiilor cu handicap, cuantumul minim al indemnizației de acomodare, indemnizația de sprijin, alocația lunară de plasament, indemnizația lunară pentru tinerii care optează pentru ieșirea din sistemul de protecție socială și ajutorul nerambursabil pentru refugiați. Ultima indexare a ISR și implicit a acestor tipuri de beneficii de asistență socială a avut loc la 1 martie 2024. Din cauza deficitului bugetar, Guvernul a decis menținerea valorii ISR la același nivel cu cea din anul 2024, pe perioada anului 2025 și a anului 2026, în conformitate cu prevederile *OUG nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene* și ale *Legii nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare*. Decizia de suspendare a indexării valorii ISR, este una temporară, determinată de măsurile de reducere a deficitului bugetar.

În același timp, toate celelalte beneficii de asistență socială ale căror cuantumuri nu sunt raportate la ISR, au propriul mecanism de indexare, reglementat de actul normativ, respectiv alocația de stat pentru copii și venitul minim de incluziune.

Începând cu ianuarie 2023, cuantumul alocației de stat pentru copii este indexat anual, din oficiu, cu rata medie anuală a inflației din anul precedent, comunicată de INS. Ultima indexare a avut loc la 1 ianuarie 2024. Din cauza unor constrângeri bugetare, indexarea a fost suspendată în 2025 (OUG nr. 156/2024) și în 2026 (Legea nr. 141/2025).

De asemenea, venitul minim de incluziune (VMI) are propriul mecanism de indexare prevăzut de lege și a fost actualizat de la data intrării în vigoare a legii, în fiecare an, în luna martie a fiecărui an cu rata medie anuală a inflației din anul precedent. Ultima indexare a pragurilor de eligibilitate și a cuantumurilor VMI a avut loc în martie 2026, actualizarea fiind realizată automat cu rata medie anuală a inflației din anul 2025, respectiv 7,3%.

2. Conform evaluării bazate pe indicatorii statistici EUROSTAT, se observă o evoluție pozitivă în ceea ce privește reducerea sărăciei și a excluziunii sociale. Principalii indicatori care monitorizează riscul de sărăcie și excluziune socială în România arată o tendință de îmbunătățire în ultimii ani în atingerea obiectivului de reducere a populației expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială cu 2.532 de mii de persoane până în 2030, față de 2019. De exemplu, în 2024, rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE) a scăzut cu 4,1 puncte procentuale la nivel global și cu 5,2 puncte procentuale pentru copii, la 27,9% și, respectiv, 33,8%; în ambele cazuri, ponderile sunt mult mai mari decât media UE (de 21,0% și, respectiv, 24,2%). În 2025, ratele AROPE au scăzut la 27,4% în general și la 32,4% pentru copii.

Sărăcia și excluziunea socială rămân unele dintre cele mai complexe și persistente provocări cu care se confruntă Uniunea Europeană. O abordare coordonată la nivel european a politicilor anti - sărăcie este realizată prin demersul comun european de implementare a Pilonului European al Drepturilor Sociale care completează și susține eforturile statelor membre ale UE. Sărăcia este un fenomen multidimensional și necesită o **abordare integrată și multisectorială**, prin corelarea politicilor de protecție socială cu cele din domeniile ocupării forței de muncă, educației, sănătății, locuirii și serviciilor sociale. Politicile de activare pe piața forței de muncă reprezintă o prioritate, accesul la locuri de muncă de calitate, salarii echitabile, competențe relevante și protecție socială adecvată, toate fiind esențiale pentru crearea unor oportunități reale pentru creșterea gradului de incluziune socială și pentru ruperea cercului vicios al sărăciei.

Menționăm că măsurile de protecție socială implementate de MMFTSS se adresează, cu prioritate, categoriilor cu cel mai ridicat risc de sărăcie și excluziune socială, identificate pe baza datelor statistice naționale și europene. Sprijinul este direcționat către grupurile cele mai vulnerabile, precum copiii aflați în risc de sărăcie, familiile monoparentale, tinerii, lucrătorii cu venituri mici, persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități sau alte comunități marginalizate. Identificarea clară a acestor grupuri și adaptarea intervențiilor la nevoile lor specifice sunt condiții esențiale pentru eficiența măsurilor adoptate și pentru respectarea principiului fundamental al Uniunii Europene: „A nu lăsa pe nimeni în urmă”.

În contextul în care, prin actele normative de reducere a deficitului bugetar, cuantumurile unor beneficii de asistență socială au fost menținute la nivelul anului 2024 atât în 2025, cât și în 2026, iar alte măsuri fiscal-bugetare au condus la diminuarea puterii de cumpărare a veniturilor populației, Guvernul României a adoptat în ședința din data de 2 aprilie 2026 *Ordonanța de urgență nr.23 pentru modificarea unor acte normative din domeniul asistenței sociale și stabilirea unor măsuri de protecție socială pentru pensionari*.

Prin acest act normativ au fost adoptate măsuri suplimentare de sprijin pentru familiile cu copii și pentru pensionarii cu venituri reduse, cu impact direct asupra a aproximativ **3.147.030 de beneficiari** și un impact bugetar total de circa **2.747 milioane lei**, și anume:

✓ **majorarea cuantumului ajutorului pentru familia cu copii** (componentă a VMI - *Legea nr.196/2016, cu modificările și completările ulterioare*) cu 24,5% a acestuia, de la un cuantum mediu de 273 lei/familie la 340 lei/familie. Cuanumurile variază în raport cu tipul familiei (biparentală sau monoparentală), numărul de copii și nivelul venitului, între 145 lei și 900 lei/lună. De exemplu, familia monoparentală cu 4 sau mai mulți copii și venituri de 0-393 lei/adult echivalent beneficiază de o majorare de la 638 lei la 900 lei/lună, în timp ce familia biparentală cu 1 copil și venituri între 394-998 lei/adult echivalent va primi 145 lei în loc de 115 lei. Majorarea se aplică după indexarea de la 1 martie 2026, potrivit art.91 din *Legea nr.196/2016*. Vor beneficia de această majorare aproximativ **110.856 de familii**.

Tip familie / Număr copii	Cuantum (lei)			Căile 23/2024 (lei)
	1 ian. 2024 (lei)	1 mar. 2024 (lei)	1 mar. 2025 (lei)	
- cuantumul lunar, în lei -				
Venit net lunar ajustat ≤ 346 lei (ian. 2024) / ≤ 366 lei (mart. 2024 - 2026) / 393 lei (1 martie 2026)				
Familie biparentală				
1 copil	122	135	143	186
2 copii	244	270	286	372
3 copii	366	405	428	556
4 copii sau mai mulți	488	539	570	741
Familie monoparentală				
1 copil	137	152	161	227
2 copii	274	303	320	451
3 copii	410	453	479	675
4 copii sau mai mulți	547	604	638	900
Venit net lunar ajustat între 367 lei - 879 lei (ian.2024) / 367 - 930 lei (mart. 2024-2026) / 394 - 998 lei (1 martie 2026)				
Familie biparentală				
1 copil	97	108	115	145
2 copii	194	215	228	288
3 copii	291	322	341	431
4 copii sau mai mulți	387	428	452	571
Familie monoparentală				
1 copil	126	140	148	202
2 copii	245	271	287	394
3 copii	370	409	432	593
4 copii sau mai mulți	490	541	572	786

✓ **majorarea prestațiilor sociale pentru copiii cu dizabilități (Legea nr.448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare)**, cu procente cuprinse între 18% și 148%, de aceste majorări beneficiind **82.143 de copii**, astfel:

- de la 463 lei (70% ISR) la **548 lei (83% ISR)** pentru copilul cu handicap grav;
- de la 232 lei (35% ISR) la **397 lei (60% ISR)** pentru copilul cu handicap accentuat;
- de la 80 lei (12% ISR) la **199 lei (30% ISR)** pentru copilul cu handicap mediu.

✓ **majorarea stimulentei educațional - tichetului de grădiniță (Legea nr.248/2015, republicată, cu modificările și completările ulterioare)**, al cărui cuantum se dublează, de la 0,2 ISR (133 lei) la **0,4 ISR (265 lei/lună)**, creștere de 99,2%. Vor beneficia circa **35.100 de copii** din familii vulnerabile. Ca și criterii de eligibilitate, amintim: copiii care urmează o formă de educație preșcolară și ale căror familii au stabilit dreptul la **ajutorul pentru familia cu copii** în baza Legii nr.196/2016, indiferent dacă dreptul este în plată sau suspendat.

✓ **sprijin financiar one-off pentru pensionarii cu venituri cumulate de până la 3.000 lei** (din sistemul public de pensii și alte drepturi similare), fără altă condiție în afara venitului, plătit în două tranșe egale (lunile aprilie și decembrie 2026), beneficiind de acest sprijin circa **2.918.931 de pensionari**, acordat diferențiat pe trei praguri, după cum urmează:

- **1.000 lei** pentru pensionarii cu venituri lunare de până la 1.500 lei inclusiv;
- **800 lei** pentru pensionarii cu venituri între 1.501-2.000 lei;
- **600 lei** pentru pensionarii cu venituri între 2.001-3.000 lei.

Prin *OuG nr.23/2026*, Guvernul compensează parțial efectul de creștere a inflației, prin majorări punctuale, discreționare, ale unor beneficii esențiale pentru familiile cu copii și pensionarii cu venituri mici, recunoscând vulnerabilizarea suplimentară produsă de inflație, dar și pentru a atenua impactul măsurilor fiscal-bugetare anterioare.

În același timp, MMFTSS urmărește permanent evoluția indicatorilor macroeconomici relevanți – **rata inflației** (la nivelul lunii octombrie 2025, INS a raportat o rată anuală de **9,8%**, menținându-se la un nivel ridicat față de media UE), **prognosele BNR** (reducere la 3,7% în decembrie 2026) și **indicatorii de cost al vieții** – și, în funcție de nevoile identificate, adaptează legislația în domeniu la posibilitățile bugetare ale momentului și la prioritățile de politică socială asumate prin Programul de Guvernare, astfel:

- **Indexarea anuală a ISR:** Deși suspendată în 2026, aceasta rămâne principalul instrument structural de ajustare automată a beneficiilor la evoluția prețurilor. Reluarea indexării este prevăzută pentru anul 2027, în funcție de evoluția situației bugetare și de recomandările Comisiei Europene;

- **Ordonanțe de urgență emise de Guvern cu majorări punctuale țintite:** În absența indexării ISR, Guvernul utilizează alte pârghii legale acolo unde vulnerabilitatea socială este maximă (exemplu: ajustarea s-a realizat prin *OuG nr. 23/2026* - majorări între 18% și 148% pentru copiii cu dizabilități, majorarea cu 24,5% a ajutorului pentru familia cu copii, dublarea stimulentei educațional și sprijin one-off pentru 2,9 milioane pensionari);

- **Angajamentele PNRR:** România și-a asumat jaloane clare pentru reforme în asistența socială: implementarea VMI (realizată), dezvoltarea a 2.000 de servicii comunitare integrate în localități rurale, pachetul minim de asistență socială (finanțare progresivă din 2026) și reforma finanțării serviciilor sociale pe principiul *finanțarea urmează beneficiarul*;

- **Fonduri europene (FSE+, PIDS, PEO):** Programele operaționale 2021-2027 asigură resurse suplimentare pentru extinderea serviciilor sociale, reducerea decalajelor rural-urban și susținerea inserției pe piața muncii a beneficiarilor de VMI, completând finanțarea națională.

3. În România cadrul strategic principal este reprezentat de **Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2022-2027**, aprobată prin HG nr. 440/2022. Aceasta stabilește un obiectiv clar și cuantificabil: reducerea cu cel puțin 7% față de anul 2020 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială până în 2027. Strategia este aliniată atât la prioritățile europene pentru perioada 2021-2027, cât și la Organizația Națiunilor Unite - Agenda 2030, în special Obiectivul de Dezvoltare Durabilă nr. 1 - Fără sărăcie. Abordarea este una integrată și centrată pe ciclul de viață: intervenim preventiv, întrerupem transmiterea intergenerațională a sărăciei și reducem decalajele rural-urban, inclusiv în comunitățile marginalizate și așezările informale. Strategia privind incluziunea socială vizează explicit:

- creșterea accesului la locuințe adecvate pentru toate categoriile, în special tineri și grupuri vulnerabile;
- stabilirea unor criterii naționale pentru acordarea locuințelor sociale;
- reducerea segregării rezidențiale și a disparităților rural-urban;
- integrarea comunităților marginalizate, inclusiv a persoanelor din așezări informale.

În paralel, *Strategia dedicată persoanelor fără adăpost* abordează problema pe trei paliere: prevenție, intervenție și post-intervenție, completate de un obiectiv transversal de coordonare instituțională. Accentul este pus pe intervenții multidisciplinare, integrate, care tratează atât cauzele structurale - sărăcia, precaritatea muncii, lipsa serviciilor - cât și vulnerabilitățile individuale.

Pentru atingerea obiectivelor formulate în aceste documente strategice, MMFTSS a inițiat o serie de reforme materializate prin modificări legislative și dezvoltarea unor metodologii, proceduri și instrumente de lucru care urmăresc **eficientizarea sistemului de asistență socială pentru persoanele vulnerabile, inclusiv pentru persoanele fără adăpost**, susținerea intervenției integrate, multidisciplinare și îmbunătățirea guvernanței la diferite niveluri de intervenție, prin următoarele măsuri:

➤ amendamentele aduse **Legii asistenței sociale nr.292/2011** (prin Legea nr. 100/2024) introduc elemente noi de reformă în sistemul de asistență socială, focalizate pe **prevenție și intervenție integrată**, îmbunătățind, totodată, mecanismele de finanțare și de asigurare a calității serviciilor sociale:

✓ întărirea rolului SPAS în procesul de evaluare a nevoilor sociale ale comunității și elaborarea unui **plan de acțiuni comunitare pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale**;

✓ evaluarea nevoilor individuale și familiale și acordarea unui **pachet minim de asistență socială** (cuprinzând activități de informare și consiliere, identificarea și evaluarea nevoilor persoanelor și familiilor aflate în situații de risc, în vederea realizării de acțiuni și măsuri cu caracter preventiv, stabilirea planului de intervenție în vederea acordării beneficiilor de asistență socială și serviciilor sociale ca măsură de asistență socială, măsuri și acțiuni de conștientizare privind riscurile sociale, etc);

✓ utilizarea **managementului de caz**, ca metodă de coordonare și integrare a tuturor activităților destinate grupurilor vulnerabile;

✓ un nou mecanism de finanțare a serviciilor sociale bazat pe principiul „**finanțarea urmează beneficiarul**”, care va intra în aplicare gradual începând cu 2027 și care va asigura alocarea de la bugetul de stat a cel puțin 80% din standardul de cost pentru serviciile adresate **persoanelor fără adăpost și pentru pachetul minim de asistență socială**;

✓ stabilirea unui **buget personal al beneficiarului de asistență socială**, reprezentând cuantumul sumelor care acoperă beneficiile de asistență socială și costul serviciilor sociale acordate ca măsură de asistență socială;

- ✓ prioritizarea finanțării de la bugetul de stat a serviciilor sociale adresate persoanelor fără adăpost etc;
- ✓ prevederi privind conectarea serviciilor de asistență socială cu servicii de locuire;
- ✓ accesul la măsuri specifice de asistență socială pentru persoanele fără adăpost și alte categorii de persoane vulnerabile aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială:
 - acces la ajutoare sociale, ajutoare de urgență, ajutoare în natură, alimentare și materiale, burse sociale și ajutoare financiare pentru facilitarea accesului la educație, facilități pentru utilizarea mijloacelor în comun, accesul la comunicare și informare, precum și alte facilități prevăzute de lege;
 - acces la servicii sociale specializate precum cazare temporară în centre rezidențiale de asistență și reintegrare socială sau în adăposturi de noapte, servicii de informare și consiliere sau servicii de integrare/reintegrare socială);
- ✓ dreptul la alte măsuri de sprijin instituite conform nevoilor particulare ale persoanelor, familiilor și grupurilor defavorizate, în vederea respectării unor drepturi fundamentale, respectiv:
 - accesul la educație;
 - accesul la servicii de asistență medicală și servicii de sănătate publică și la servicii de asistență medicală comunitară;
 - participarea pe piața muncii, prin facilități prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
 - accesul la locuințe sociale, potrivit prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, după caz, la locuințe sociale adaptate.

Totodată, MMFTSS derulează o serie de proiecte finanțate prin fonduri europene, care contribuie la implementarea reformei în asistența socială, inclusiv în sectorul îngrijirii persoanelor vârstnice, respectiv:

a) Proiectul **„Servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de calitate”** (PIDS 2022-2027), demarat în ianuarie 2025, prin care se urmărește dezvoltarea serviciilor comunitare integrate în 2000 de comunități marginalizate din mediul rural. Proiectul este considerat de maximă importanță pentru îmbunătățirea accesibilității la serviciile sociale integrate. Echipele comunitare de intervenție integrată, formate din asistenți sociali, asistenți medicali comunitari, mediatori școlari și alți specialiști cooptați în funcție de nevoile identificate la nivel local, cum ar fi îngrijitorii, vor desfășura activități de identificare a persoanelor vulnerabile și vor furniza pachetul minim de servicii de asistență socială, inclusiv servicii de îngrijire la domiciliu (sprijin pentru activitățile instrumentale ale vieții cotidiene), în funcție de nevoile identificate la nivel local.

b) Proiectul „**ADAPT - Programe de formare adaptate pentru specialiștii și îngrijitorii informal care lucrează cu persoanele vârstnice**”, (PIDS 2022-2027), demarat în ianuarie 2025, prin care se urmărește creșterea accesului la servicii de îngrijire de calitate pentru persoanele vârstnice prin implementarea de **programe de formare continuă** adaptate nevoilor actuale și prin facilitarea accesului la resurse de formare și comunicare a cca 6300 de specialiști, lucrători și îngrijitori informal care lucrează cu persoane vârstnice.

c) Proiectul „**Centre de îmbătrânire activă și sănătoasă pentru transformarea îngrijirii sociale, fizice și psihologice pentru vârstnici**” (Acronim: ACT-Age), finanțat prin *Programul INTERREG EUROPE 2021-2027*) și implementat de 9 parteneri transnaționali. **Obiectivul general al ACTAge** este de a schimba politicile de îngrijire a persoanelor vârstnice la nivel european, integrând asistența medicală, sprijinul social, recreerea, sportul și serviciile psihologice. Proiectul facilitează **procesul de schimb interregional de experiență** prin faptul că servește ca o **platformă de învățare și implementare practică a celor mai bune practici** colectate în cadrul activităților de cooperare. Pe parcursul implementării vor fi învățate lecții valoroase referitoare la ce funcționează bine și ce provocări apar în aplicarea practică a inițiativelor de acest fel. Acestea vor fi analizate pentru a extrage informații care pot îmbunătăți viitoarele inițiative și în alte regiuni participante.

În domeniul serviciilor sociale, se pune accent pe continuarea implementării programelor guvernamentale care urmăresc reducerea sărăciei și incluziunii sociale, prin implementarea de măsuri preventive și creșterea accesului la servicii sociale furnizate în comunitate, cât mai aproape de beneficiari și printr-o abordare centrată pe persoană.

În ceea ce privește **beneficiile de asistență socială**, acestea reprezintă transferuri financiare acordate de autoritățile publice centrale și locale în vederea completării sau înlocuirii veniturilor individuale din muncă, pentru a asigura un nivel minim de viață social acceptabil, precum și o formă de sprijin pentru promovarea incluziunii sociale și creșterea calității vieții anumitor categorii de persoane și cuprind: **prestațiile familiale**, acordate pentru familiile cu copii (*alocația de stat pentru copii, concediul și indemnizația pentru creșterea copiilor, stimulentele de inserție, concediul și indemnizația de acomodare, indemnizația de sprijin pentru adopție, alocația de plasament și indemnizația de sprijin*), **ajutoarele bazate pe testarea mijloacelor**, acordate pentru reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a tuturor persoanelor și familiilor vulnerabile (*ajutorul de incluziune și ajutorul pentru familia cu copii, componente ale venitului minim de incluziune, măsurile de protecție socială a consumatorului vulnerabil*), **prestațiile de dizabilitate**, acordate persoanelor cu nevoi speciale (*indemnizațiile speciale acordate copiilor cu dizabilitate*) și **indemnizațiile și facilitățile pentru situații speciale** (acordate persoanelor aflate în situații dificile).

Redăm, în continuare, o scurtă descriere a beneficiilor de asistență socială care au ca scop reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale în rândul categoriilor vulnerabile:

A. Venitul Minim de Incluziune (VMI) - principalul instrument de combatere a sărăciei

- implementat de la 1 ianuarie 2024 în baza Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă principalul instrument de sprijin pentru familiile și persoanele singure cu venituri reduse sau fără venituri, înlocuind venitul minim garantat (ajutorul social) și alocația pentru susținerea familiei, programul având două componente, respectiv:

- ✓ **ajutorul pentru incluziune:** destinat prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială. Quantumul maxim este de **366 lei/lună/membru de familie** (sau **533 lei/lună** pentru persoana singură cu vârsta de cel puțin 65 de ani), reprezentând diferența dintre pragul legal și venitul calculat conform legii. Quantumurile indexate în conformitate cu prevederile legale la 1 martie 2026 cu 7,3%, de la 366 lei la 393 lei/adult, respectiv de la 533 lei la 572 lei pentru persoana singură 65+.
- ✓ **ajutorul pentru familia cu copii:** destinat familiilor cu copii în întreținere cu vârsta de până la 18 ani, cu scopul prevenirii sărăciei și încurajării participării la educație. Quantumul variază în funcție de numărul copiilor, tipul familiei (monoparentală sau biparentală) și nivelul venitului lunar. Prin *OuG nr.23/2026* (descrisă anterior), aceste cuantumuri sunt majorate în medie cu 24,5%.

Ca și categorii de beneficiari ai VMI, precum și criteriile concrete de eligibilitate utilizate pentru identificarea acestora, menționăm:

1. Beneficiarii ajutorului de incluziune sunt persoanele singure și familiile cu venituri reduse sau fără venituri, acesta fiind acordat persoanelor singure și familiilor care nu dispun de resursele necesare unui nivel minim de trai, ca urmare a unor cauze socioeconomice, de sănătate sau care rezultă din mediul social de viață ori din pierderea/limitarea capacităților proprii de integrare socială.

Criteriile de eligibilitate stabilite prin *Legea nr.196/2016 cu modificările și completările ulterioare*, sunt următoarele:

- ✓ **Criteriul de venit:** venitul net lunar ajustat trebuie să se situeze sub pragul maxim prevăzut de lege, respectiv 393 lei/lună/membru de familie sau 572 lei/lună în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani. Quantumul beneficiului reprezintă diferența dintre acest plafon și venitul net lunar calculat conform legii, astfel încât beneficiarii fără venituri primesc cuantumul maxim, iar cei cu venituri reduse primesc o completare până la prag;
- ✓ **Criteriul patrimonial:** familia sau persoana singură nu trebuie să dețină bunuri înscrise în Lista bunurilor ce exclud acordarea VMI (anexă la lege), care cuprinde, printre altele: bunuri imobile în afara locuinței de domiciliu, autovehicule noi sau cu valoare ridicată, terenuri agricole peste anumite praguri de suprafață, depozite bancare și alte plasamente financiare semnificative;

✓ **Criteriul rezidenței:** beneficiarul trebuie să aibă domiciliul sau reședința în România și să locuiască efectiv la adresa declarată, condiție verificată prin ancheta socială;

✓ **Obligații de activare pentru beneficiarii apti de muncă:** persoanele apte de muncă din familiile beneficiare au obligația de a se înregistra la agenția pentru ocuparea forței de muncă, de a participa la programe de formare profesională sau de a accepta un loc de muncă adecvat, sub sancțiunea suspendării sau încetării dreptului. Această condiție urmărește prevenirea dependenței cronice de ajutorul social și stimularea inserției pe piața muncii;

2. Familiile cu copii cu venituri reduse - beneficiare ale ajutorului pentru familia cu copii. Pe lângă criteriile generale prezentate la punctul 1 (criteriul de venit, cel patrimonial, cel al rezidenței etc.), acordarea ajutorului pentru familia cu copii presupune suplimentar existența în întreținere a cel puțin unui copil cu vârsta de până la 18 ani. Cuantumul este stabilit în funcție de venitul net lunar ajustat (două praguri: 0-393 lei/adult echivalent și 394-998 lei/adult echivalent - majorat cu rata inflației de la 1 martie 2026), tipul familiei (biparentală sau monoparentală) și numărul de copii.

Prin *OuG nr.23/2026* menționat mai sus, sunt prioritizate familiile monoparentale cu mai mulți copii și venituri sub 366 lei/adult echivalent, respectiv 393 lei/adult echivalent după indexarea de la 1 martie 2026 (cel mai ridicat risc de sărăcie, cuantum majorat de la 638 lei la 900 lei/lună), dar și familiile biparentale cu 3 sau mai mulți copii. O familie poate beneficia simultan de ambele componente VMI, plata efectuându-se printr-o sumă unică.

VMI nu se rezumă la transferuri financiare. Programul include un pachet integrat de măsuri complementare în domenii-cheie: ocuparea forței de muncă, servicii sociale, educație, sănătate și locuire, cu condiții de activare pentru beneficiarii apti de muncă, tocmai pentru a preveni dependența de ajutorul social. Beneficiarii apti de muncă au obligația de a urma cursuri de formare sau de a se angaja, sub sancțiunea suspendării/încetării dreptului. Ținta PNRR este de 245.700 de beneficiari ai VMI, cu măsuri de stimulare a ocupării pentru cel puțin 60% din persoanele apte de muncă din aceste familii.

B. Prestații sociale pentru persoanele adulte și copiii cu dizabilități (indemnizații lunare și bugete lunare complementare) acordate în baza prevederilor *Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, indiferent de venituri, în funcție de gradul de handicap: grav, accentuat sau mediu.

Categoriile de beneficiari ai prestațiilor sociale pentru copiii cu dizabilitate sunt copiii cu certificat de handicap grav, accentuat sau mediu, indiferent de veniturile familiei.

Categoriile de beneficiari ai prestațiilor sociale pentru adulții cu dizabilitate sunt persoanele cu certificat de handicap grav, accentuat sau mediu, indiferent de venituri. Cuantumul actual: indemnizație lunară 529 lei (handicap grav) /350 lei (accentuat); buget complementar 199 lei (grav) /146 lei (accentuat) /80 lei (mediu).

C. Măsurile de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie. Având în vedere ponderea semnificativă a cheltuielilor cu utilitățile în bugetul gospodăriilor cu venituri mici și medii, Guvernul României menține și în 2026 un set de măsuri specifice, și anume:

✓ **ajutoare pentru încălzirea locuinței** (*Legea nr.226/2021, cu modificările și completările ulterioare*), acordate în sezonul rece familiilor și/sau persoanelor singure care utilizează pentru încălzirea locuinței cele 4 sisteme de încălzire (energie termică centralizată, gaze naturale, energie electrică, combustibili solizi/petrolieri), pe baza următoarelor criterii de eligibilitate:

- **criteriul de venit** (prag de 1.386 lei/persoană în familie și 2.053 lei pentru persoana singură). Cuantumul sunt diferențiate în funcție de sistemul de încălzire și se aplică procentual față de o valoare de referință;
 - **se acordă pentru un singur sistem utilizat pentru încălzirea locuinței**, fiind cel principal utilizat, pe perioada sezonului rece, declarat de persoana singură, respectiv de un membru al familiei care are capacitate deplină de exercițiu al drepturilor civile, care devine titularul ajutorului.
 - **se acordă numai familiilor și/sau persoanelor singure care nu beneficiază de alte forme de sprijin pentru încălzirea locuinței** acordate în baza contractelor de muncă sau a legislației specifice ramurilor economice;
 - **se acordă numai pentru o singură locuință**, respectiv pentru locuința de domiciliu sau, după caz, de reședință, locuința de necesitate, precum și pentru locuința socială;
 - **în situația în care două sau mai multe familii sau persoane singure locuiesc în același spațiu locativ**, ajutorul pentru încălzire cu combustibili solizi și/sau petrolieri se acordă în numele titularului contractului/convenției individuale încheiat/încheiate cu furnizorul;
 - **în situația în care în aceeași gospodărie locuiesc atât familii sau persoane singure beneficiare de ajutor de incluziune**, componentă a venitului minim de incluziune, în baza Legii nr. 196/2016, *cu modificările și completările ulterioare*, cât și familii sau persoane singure ale căror venituri se încadrează în limitele de venituri prevăzute de lege, ajutorul pentru combustibili solizi și/sau petrolieri se acordă separat pentru fiecare familie sau persoană singură din gospodărie;
 - **ajutoarele pentru încălzirea locuinței cu combustibili solizi și/sau petrolieri se acordă pe perioada sezonului rece de 5 luni**, cuprinsă între lunile noiembrie - martie.
- ✓ **suplimente pentru energie** (*Legea nr.226/2021, cu modificările și completările ulterioare*), acordate pe tot parcursul anului persoanelor cu venituri nete medii lunare de până la 1.386 lei/persoană în familie și 2.053 lei pentru persoana singură, cu respectarea aceluiași criterii de eligibilitate ca și în cazul ajutorului pentru încălzirea locuinței, în valoare de: 30 lei/lună pentru energie electrică; 10 lei/lună pentru gaze naturale; 10 lei/lună pentru energie termică; 20 lei/lună pentru combustibili solizi/lichizi (sau 70 lei/lună dacă energia electrică este singura sursă de energie), cu mențiunea că acest supliment se acordă pe tot parcursul anului.

De asemenea, acesta se acordă și familiilor sau persoanelor singure care nu au stabilit dreptul la ajutorul pentru încălzire, dar care se încadrează în limitele de venituri prevăzute de lege;

✓ **sprijin pentru consumatori în sărăcie energetică (OUG nr.35/2025)** pentru plata facturilor de energie electrică ale **persoanelor singure cu venituri de maximum 1.940 lei și familiile cu venituri de maximum 1.784 lei/persoană**. Sprijinul are valoarea lunară de **50 lei** și este acordat în perioada 1 iulie 2025 - 31 decembrie 2026. Acordarea se face la locul de consum, verificându-se veniturile tuturor persoanelor de la adresă.

D. Tichete sociale pe suport electronic, astfel:

✓ **tichetele pentru produse alimentare și mese calde (OUG nr.115/2023 și HG nr.70/2024)** se acordă în cuantum de **125 lei**, o dată la 6 luni, pensionarilor cu vârsta de minimum 65 de ani care beneficiază de indemnizație socială, persoanelor cu handicap și familiilor beneficiare de ajutor de incluziune. Programul este activ în perioada **2025-2027** și acoperă circa **2,5 milioane de beneficiari**. **Ca și categorii de beneficiari**, pe lângă pensionarii de minimum 65 de ani care beneficiază de indemnizație socială minimă, amintim și persoanele - copii și adulți - încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, ale căror venituri lunare proprii realizate sunt mai mici sau egale cu 2.000 lei, precum și familiile și persoanele singure care au stabilit dreptul la ajutorul de incluziune, în condițiile *Legii nr.196/2016, cu modificările și completările ulterioare*.

Ca și **criterii de eligibilitate** sunt cele legate de venituri definite conform art. 3 din *HG nr.70/2024 pentru aprobarea mecanismului de implementare a măsurilor de acordare a unui sprijin material pentru anumite categorii de persoane defavorizate, în perioada 2024 - 2027, regulile de acordare, modalitatea și frecvența măsurilor de sprijin, precum și instituțiile responsabile, cu modificările și completările ulterioare*. Tichetele sunt distribuite automat prin ANPIS, fără solicitare separată;

✓ **tichetele sociale pentru nou-născuți (OUG nr.34/2024)**, valoarea acestuia fiind de **2.000 lei**, acordat într-o tranșă unică cuplurilor mamă-nou-născut defavorizate, conform prevederilor art.3 (**categorii de beneficiari**: mame beneficiare VMI, mame cu dizabilități, mame minore, mame fără acte de identitate, mame din zone de conflict armat, mame în situații critice de viață), finanțat din fonduri europene nerambursabile.

E. Alocația de stat pentru copii (Legea nr.61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare) este un beneficiu de tip **universal**, acordat tuturor copiilor până la 18 ani, dar și tinerilor care au împlinit 18 ani dacă urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, până la terminarea acestora. De asemenea, tinerii cu handicap care urmează o formă de învățământ preuniversitar prevăzută de lege, dar nu mai târziu de împlinirea vârstei de 26 de ani pot beneficia de alocație de stat, precum și copiii cetățenilor străini și ai persoanelor fără cetățenie rezidenți, în condițiile legii, în România, dacă locuiesc împreună cu părinții.

Cuantumurile actuale, menținute în 2025 și 2026 la nivelul lunii noiembrie 2024 (conform OUG nr. 156/2024 și Legii nr. 141/2025), sunt:

- **292 lei/lună** pentru copiii cu vârsta între 2 și 18 ani, inclusiv tinerii care urmează cursurile liceale/profesionale;
- **719 lei/lună** pentru copiii cu vârsta de până la 2 ani sau pentru copilul cu dizabilitate până la 18 ani.

F. Ajutoare de urgență în bani sau în natură, acordate în baza art. 84 din *Legea nr. 196/2016* familiilor și persoanelor singure aflate în situații de necesitate cauzate de calamități naturale, incendii, accidente, epidemii, epizotii sau alte situații deosebite care conduc la sporirea riscului de excluziune socială, la propunerea MMFTSS, din fondurile alocate acestei destinații în bugetul ministerului. Ajutoarele de urgență se acordă în **limita sumelor alocate** cu această destinație în bugetul MMFTSS pentru acoperirea nevoilor de bază definite la art.54 alin.(2) din *Legea asistenței sociale nr.292/2011, cu modificările și completările ulterioare*, ale familiei sau ale persoanei singure aflate în situațiile de necesitate ori deosebite, după caz. Scopul ajutoarelor de urgență este de a sprijini familiile sau persoanele singure aflate în nevoie pentru menținerea locuinței și asigurarea condițiilor de locuit, asigurarea nevoilor zilnice de trai, accesul la servicii medicale și/sau de recuperare a stării de sănătate ori a capacității de muncă, combaterea cauzelor ce pot duce la abandon școlar, precum și a altor cauze ce pot conduce la apariția sau sporirea riscului de excluziune socială.

Autoritățile publice locale pot acorda, din bugetele proprii, ajutoare comunitare similare, pe baza anchetei sociale.

Condițiile de eligibilitate specifice pentru stabilirea acestui ajutor de urgență sunt cele menționate la art.56 alin.(2) din *HG nr.1154/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune*.

Totodată, precizăm că informații detaliate privind întreaga gamă de beneficii de asistență socială acordate familiilor și persoanelor singure aflate în situații de dificultate – inclusiv categoriile de beneficiari, condițiile specifice de eligibilitate și cuantumurile acestora – pot fi consultate pe platforma electronică dedicată a MMFTSS, accesibilă la adresa <http://beneficiifamiliale.mmuncii.ro/fise-electronice>.

Cheltuielile aferente beneficiilor de asistență socială gestionate prin bugetul MMFTSS au crescut constant, de la 17,5 miliarde lei în 2019 la **36,74 miliarde lei în 2024**, suma plătită pe 2025 ridicându-se la **37,58 miliarde lei**. Pentru anul 2026, suma alocată în bugetul MMFTSS pentru plata beneficiilor de asistență socială este de **37,6 mld lei**.

Bugetul protecției sociale reprezintă una dintre cele mai mari componente ale cheltuielilor publice, reflectând angajamentul Guvernului de a proteja categoriile vulnerabile, chiar în condițiile necesității de echilibrare bugetară.

Pe parcursul anului 2026, MMFTSS va continua și consolida următoarele direcții de acțiune, inclusiv prin angajamentele asumate în cadrul PNRR:

- ✓ menținerea și consolidarea programului VMI, cu monitorizarea atingerii țintei de 245.700 de beneficiari și aplicarea măsurilor de stimulare a ocupării pentru cel puțin 60% din persoanele apte de muncă;

- ✓ continuarea dezvoltării a 2.000 de servicii comunitare integrate în localitățile rurale marginalizate (SCI2000), prin PIDS 2022-2027, cu echipe de intervenție integrată formate din asistenți sociali, asistenți medicali comunitari, mediatori școlari și îngrijitori;

- ✓ elaborarea de propuneri legislative privind indexarea beneficiilor în funcție de disponibilul bugetar și de evoluțiile macroeconomice, în contextul procesului de consolidare fiscală;

- ✓ accesarea fondurilor europene din FSE+, PIDS și PEO pentru extinderea serviciilor sociale, reducerea decalajelor rural-urban și sprijinirea inserției pe piața muncii a beneficiarilor de VMI.

Totodată, este asigurată permanent monitorizarea programelor din domeniul asistenței sociale și raportarea statistică prin:

- ✓ **Sistemul informatic al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspectie Socială (ANPIS)**, care generează, la solicitarea MMFTSS, rapoarte statistice lunare și anuale privind numărul de beneficiari și sumele plătite pentru fiecare categorie de beneficii, disponibile public pe site-ul <https://www.mmanpis.ro>, atât la nivel național, cât și județean;

- ✓ **Indicatorul AROPE (Eurostat):** Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială, calculată anual pe baza anchetei EU-SILC, măsoară ponderea populației expusă la cel puțin unul din trei factori: risc de sărăcie relativă, deprivare materială și socială severă, intensitate redusă a muncii. În 2024: 27,9% în România (față de 32,0% în 2023), cu menținerea poziționării nefavorabile la nivel UE;

- ✓ **Instrumentul statistic național al INS** care urmărește evoluția condițiilor de trai ale diferitelor grupuri sociale și regiuni geografice - **ancheta privind calitatea vieții** (condiții de locuit, sănătate, educație, venituri, dotarea locuinței).

- ✓ **Monitorizarea Strategiei Naționale privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2022-2027 (HG nr.440/2022)** care prevede **reducerea cu minimum 7% a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială până în 2027 față de 2020**. DGPPAS elaborează rapoarte anuale de monitorizare a implementării strategiei, evaluând progresul față de ținta propusă. Rapoartele sunt publicate pe site-ul MMFTSS și transmise Comisiei Europene în cadrul Semestrului European;

- ✓ **Analiza impactului transferurilor sociale.** În anul 2024, rata sărăciei relative înainte de transferurile sociale (inclusiv pensii) ar fi fost de 41,4% (față de 19% după transferuri), ceea ce demonstrează că sistemul de protecție socială a protejat circa un sfert din populație să fie afectată de pragul saraciei;

✓ **Mecanismul național pentru promovarea incluziunii sociale (HG nr. 1.217/2006):** asigură coordonarea interinstituțională a activităților din domeniu, cu participarea reprezentanților ministerelor cu responsabilități în educație, sănătate, ocupare, protecție socială, a DGASPC, consiliilor locale și organizațiilor neguvernamentale;

✓ **Inspekția socială prin ANPIS/AJPIS:** ANPIS/Agențiile județene pentru plăți și inspekție socială efectuează periodic evaluări și inspekții tematice, verificând conformitatea acordării beneficiilor, identificând fraude sau erori de eligibilitate și dispunând măsuri de corectare.

Aceste măsuri au rolul de a reduce progresiv inegalitățile existente în domeniul protecției sociale, prin accesarea unor locuri de muncă adecvate, asigurarea echilibrului dintre viața profesională și viața de familie, asigurarea unor servicii sociale de calitate și acordarea de beneficii de asistență socială adaptate nevoilor persoanelor și familiilor aflate în dificultate, ca formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții acestora.

Toate aceste măsuri formează un ansamblu coerent de politici publice care vizează atât protecția socială a cetățenilor cu venituri mici, cât și menținerea competitivității și sustenabilității economice a României. MMFTSS rămâne deschis dialogului constructiv cu toți partenerii sociali și instituționali pentru identificarea celor mai bune soluții în interesul cetățenilor.

4. Toate demersurile Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale sunt fundamentate pe obiectivele stabilite la nivel european, în special pe principiile consacrate în documentele juridice ale UE, adoptate la nivelul instituțiilor europene (Comisia Europeană, Consiliului Uniunii Europene, etc.) care promovează egalitatea de șanse, condiții de muncă echitabile și asigurarea măsurilor de protecție socială pe tot parcursul vieții.

România aplică principiile de protecție socială care se regăsesc în cuprinsul documentelor strategice europene din cadrul Semestrului european, care includ obiectivele privind ocuparea forței de muncă și de promovare a incluziunii sociale. În același timp, România respectă Cadrul european pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale, susținut de UE.

În acest context, acțiunile MMFTSS se înscriu într-un mecanism mai larg de coordonare europeană, în care politicile naționale sunt aliniate obiectivelor comune ale Uniunii Europene privind crearea unei societăți incluzive, reducerea inegalităților și asigurarea unui nivel ridicat de protecție socială pentru toți cetățenii. Astfel, România implementează și respectă un ansamblu de instrumente juridice și politici europene în domeniul social, dintre care amintim:

• **Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)** - în special dispozițiile referitoare la politica socială, care fundamentează acțiunea UE în domeniul ocupării forței de muncă și al protecției sociale;

- **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene**, care consacră drepturi sociale esențiale, inclusiv dreptul la muncă, protecție socială și nediscriminare;

- **Pilonul European al Drepturilor Sociale și Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale;**

- **Recomandarea Consiliului privind venitul minim** la nivelul Uniunii Europene, care reprezintă un instrument esențial în domeniul incluziunii sociale și al combaterii sărăciei, fiind parte integrantă a implementării Pilonul european al drepturilor sociale;

- **Garanția europeană pentru copii**, care vizează combaterea sărăciei și excluziunii sociale în rândul copiilor;

- **Directiva privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată;**

- **Regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială** (Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și Regulamentul de aplicare (CE) nr. 987/2009);

Astfel, Pilonul european al drepturilor sociale (PEDS), publicat de Comisia Europeană în anul 2017, este un ghid pentru obținerea unor rezultate eficiente în plan social și al ocupării forței de muncă, a cărui implementare se află în responsabilitatea guvernelor naționale. Prin esența sa, Pilonul european al drepturilor sociale (PEDS) este menit să ofere cetățenilor UE, prin cele 20 de principii pe care le promovează, drepturi noi, mult mai eficiente. Pilonul identifică 20 de domenii de politică: educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții; egalitatea de gen; egalitatea de șanse; **sprijin activ pentru ocuparea forței de muncă**; locuri de muncă sigure și adaptabile; salarii; informații despre condițiile de angajare și protecția în caz de concediere; dialogul social și participarea lucrătorilor; **echilibrul dintre viața profesională și cea personală**; un mediu de lucru sănătos, sigur și adaptat și protecția datelor; **îngrijirea copilului și sprijin pentru copii**; **protecție socială**; indemnizații de șomaj; **venit minim**; prestații de bătrânețe și pensii; asistență medicală; **incluziunea persoanelor cu handicap**; îngrijire pe termen lung; locuințe și asistență pentru persoanele fără adăpost și **accesul la servicii esențiale**.

În acest context, România și-a asumat implementarea prevederilor cuprinse în structura Pilonului, fiind în derulare la nivel național acțiuni/programe de asistență socială care au drept scop eradicarea sărăciei în toate formele sale, inclusiv a sărăciei energetice, care să asigure un trai decent persoanelor vulnerabile, prin acordarea unor beneficii de asistență socială adaptate nevoilor acestor persoane dar și prin facilitarea accesului acestora la locuri de muncă adecvate și prin asigurarea unor servicii sociale de calitate.

În același timp, politicile sociale naționale sunt corelate cu **Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale**, care operaționalizează aceste principii și stabilește obiective concrete la nivelul Uniunii Europene pentru orizontul 2030, precum creșterea ratei de ocupare, îmbunătățirea accesului la formare profesională și reducerea sărăciei și excluziunii sociale.

România aplică și prevederile *Directivei 2019/1158 privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor și de abrogare a Directivei 2010/18/UE a Consiliului*, contribuind astfel la *asigurarea echilibrului dintre viața profesională și viața de familie, prin elaborarea unor politici favorabile familiei, care răspund nevoilor și așteptărilor părinților cu responsabilități de îngrijire a copilului*. În acest context au fost adoptate și implementate modificările legislative corespunzătoare pentru a asigura transpunerea în legislația națională a acestei directive care garantează dreptul la concediu și indemnizație de paternitate și, de asemenea, la concediul parental și la indemnizația pentru creșterea copilului, tuturor părinților care îndeplinesc condițiile de eligibilitate. Prin urmare, legislația actuală privind concediul pentru creșterea copilului și concediul de paternitate este în conformitate cu cadrul legislativ european privind măsurile de asigurare a echilibrului dintre viața profesională și viața de familie programele actuale cuprinzând și **prevederi care stimulează părinții să fie activi pe piața forței de muncă**. În acest sens, se asigură o indemnizație lunară adecvată pe perioada concediului pentru creșterea copilului, un stimulent lunar la revenirea în activitate, după nașterea copilului sau pe perioada concediului de creștere a copilului, care se poate cumula cu veniturile din salarii, alte stimulente pentru implicarea taților în activități legate de îngrijirea copilului, prin prelungirea perioadei concediului de creștere a copilului netransferabil, de la o lună la două luni și, de asemenea, **concediul de paternitate** dedicat taților, respectiv 15 zile lucrătoare cu un venit de înlocuire de 100% din salariu, plătit de angajator.

De asemenea, toate formele de angajare sunt luate în considerare la stabilirea dreptului la concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, precum și toate categoriile de venituri, respectiv cele din activități salariale și asimilate salariilor, veniturile din activități independente, veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, precum și veniturile din activități agricole, silvicultură și piscicultură. Acest program cuprinde și măsuri de protecție a locului de muncă pentru persoanele care decid să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului. Pentru a încuraja părinții să revină în activitate, pe lângă stimulentele de inserție, părinților li se permite să obțină venituri din activitate în timpul concediului pentru creșterea copilului, într-un anumit quantum care nu poate depăși de 8 *quantumul indemnizației minime (13.208 lei);

În același timp, România aplică și prevederile regulamentelor europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială, respectiv ale *Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială* și ale *Regulamentului de aplicare nr.987/2009*, asigurând astfel protecția cetățenilor care își exercită dreptul la liberă circulație în interiorul Uniunii Europene, atât în ceea ce privește accesul pe piața muncii cât și acordarea dreptului la prestațiile de securitate socială, inclusiv la prestațiile de tip familial.

Prevederile regulamentelor europene instituie reguli pentru stabilirea statului competent prioritar care să plătească dreptul la prestații familiale, **regula de bază fiind aceea că dreptul la prestații familiale este acordat de instituția competentă din statul membru în care părintele**

desfășoară activități salariale sau se află în perioade asimilate activității (șomaj, concediu de maternitate, concediu de creștere a copilului, etc). În același timp există și reguli de evitare a suprapunerii dreptului la prestații familiale aplicabile în cazul în care, pentru aceleași perioade și pentru aceiași membri de familie, pot fi acordate prestații în legislația a mai mult de un stat membru al Uniunii Europene.

Principalele prevederi ale regulamentelor europene care sunt aplicabile în domeniul prestațiilor familiale:

- **Regulament nr. 883/2004, art. 6 - Cumularea perioadelor:** conform căruia instituția competentă a unui stat membru a cărui legislație condiționează: – dobândirea, menținerea, durata sau recuperarea dreptului la prestații; – beneficiul unei anumite legislații sau – accesul la sau scutirea de asigurări obligatorii, facultative continue sau voluntare, de realizarea perioadelor de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă sau de rezidență, ia în considerare, atât cât este necesar, perioadele de asigurare, de încadrare în muncă, de activitate independentă sau de rezidență realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru, ca și cum ar fi fost realizate în temeiul legislației pe care o aplică;

- **Regulament nr. 883/2004, art. 7 - Eliminarea clauzelor de rezidență:** conform căruia prestațiile în numerar care se plătesc în temeiul legislației unui sau mai multor state membre sau al prezentului regulament nu pot face obiectul nici unei reduceri, modificări, suspendări, retrageri sau confiscări în temeiul faptului că beneficiarul sau membrii familiei acestuia sunt rezidenți într-un stat membru, altul decât cel în care este situată instituția responsabilă de furnizarea prestației;

- **Regulament nr. 883/2004, art. 10- Prevenirea cumulului de prestații** - aplicarea principiului nesuprapunerii dreptului la prestații familiale, conform căruia nu se poate realiza un cumul de drepturi de prestații familiale în interiorul Uniunii Europene;

- **Regulament nr. 883/2004, art. 11 - Stabilirea legislației aplicabile** - conform căruia persoanele cărora li se aplică prezentul regulament sunt supuse legislației unui singur stat membru. Astfel, persoana care desfășoară o activitate salariată sau independentă într-un stat membru se supune legislației din statul membru respectiv;

- **Regulament nr. 883/2004, art. 67 - Membrii de familie care își au reședința într-un alt stat membru** -persoana are dreptul la prestații familiale în conformitate cu legislația statului membru competent, inclusiv pentru membrii familiei sale care își au reședința în alt stat membru, ca și cum aceștia și-ar avea reședința în primul stat membru;

- **Regulament nr. 883/2004, art. 68 alin. (1) și (2) - Reguli de prioritate în caz de cumul** stabilirea regulilor de prioritate în cazul în care pentru aceleași perioade și pentru aceiași membrii de familie se prevăd prestații în legislația a mai mult de un Stat membru al UE;

- **Regulament nr.883/2004, art. 68 alin. (3)** - procedurile pentru transmiterea cererii de prestații familiale atunci când se prezintă o cerere de prestații către instituția din alt stat membru a cărei legislație se aplică, dar nu pe baza competenței primare;

- **Regulament nr.987/2009, art. 12 alin. (2)** - **Cumularea perioadelor:** conform căruia perioadele respective de asigurare, de activitate salariată, de activitate independentă sau de reședință realizate sub incidența legislației unui stat membru se adaugă celor realizate sub incidența legislației unui alt stat membru, în măsura în care acest lucru este necesar, în sensul aplicării articolului 6 din regulamentul de bază, cu condiția ca perioadele să nu se suprapună;

- **Regulament nr.987/2009, art. 60** privind procedurile de punere în aplicare a prevederilor art. 67 și 68 din Regulamentul nr. 883/2004.

Totodată, recomandările specifice fiecărei țări sunt orientări adaptate la situația statelor membre iar Programul Național de Reformă (PNR) constituie platforma-cadru pentru definirea reformelor structurale și a priorităților de dezvoltare care ghidează evoluția României, în concordanță cu traiectoria de atingere a obiectivelor stabilite la nivel european.

Așadar, în ceea ce privește sistemul de acordare a beneficiilor de asistență socială, modificările legislative precum și programele implementate la nivel național, țin cont de obiectivele, orientările, principiile stabilite la nivel european, în dorința de a crea un sistem eficient de beneficii de asistență socială, după modele europene. Legislația din domeniul asistenței sociale respectă acquis-ul comunitar, cadrul legal de referință al Uniunii Europene, principiile pe care se bazează sistemul de asistență socială fiind cuprinse în Legea cadru a asistenței sociale nr. 292/2011 care reglementează organizarea, funcționarea și finanțarea sistemului național de asistență socială în România.

În speranța că informațiile furnizate vă sunt utile, vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

Cu stimă,

p. Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, interimar
Dragoș - Nicolae PÎSLARIU

Secretar de stat
Silvia Monica DINICA

